

EURO 2020 Avrupa Futbol Şampiyonasında Atılan Gollerin Teknik Analizi*

Mehmet Ali Armağan AĞYOL¹, Levent TANYERİ²

ÖZET

Amaç: Bu çalışmada Euro 2020 Avrupa Futbol Şampiyonası süresince müsabakalarda atılan 142 golün farklı değişkenler açısından teknik analizinin yapılması amaçlanmıştır.

Yöntem: Araştırmaya Kafkas Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Etik kurul onayı alındıktan sonra başlanmıştır. Araştırma verileri UEFA'nın 2020 Avrupa Futbol Şampiyonası için hazırladığı resmi web sitesi aracılığıyla elde edilmiş, ayrıca Mathball analiz şirketi aracılığıyla kriter tabloları oluşturulmuştur. Araştırmada elde edilen verilerin analizi için SPSS analiz programı kullanılmıştır.

Bulgular: Yapılan çalışmada futbol mevkiiler (savunma oyuncular, orta saha ve forvet oyuncular) bakımından gol ortalamaları incelendiğinde en etkili mevkiinin orta saha olduğu tespit edilmiştir. Turnuva süresince atılan goller incelendiğinde en fazla golü orta saha oyuncular atarken, orta saha oyuncularını sırasıyla forvet, defans oyuncular ve kaleciler takip etmektedir.

Sonuç: Araştırma sonucunda 2020 Avrupa Futbol Şampiyonasında atılan gollerin en fazla karşılaşmaların ikinci devresinde olduğu ve geriden yapılan paslaşmalar ile orta saha bölgesinden başlayan organize hücumlar sonucunda orta saha oyuncular tarafından atıldığı tespit edilmiştir. Ayrıca atılan gollerin en fazla sağ ayak ile kalenin sağ tarafından olduğu; yedi'den fazla oyuncunun 7'den fazla pas yapması sonucu orta saha oyuncularının vermiş olduğu paslarla sonuçlanan organize hücumlarda atıldığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Avrupa Futbol Şampiyonası, Gol analizi, Maç analizi.

ABSTRACT

Technical Analysis of The Goals Scored In Euro 2020 European Football Championship

Purpose: In this study, it is aimed to analyze technically 142 scored goals in terms of different variables during the Euro 2020 European Football Championship.

Method: The study began after receiving ethical board acceptance from Kafkas University Institute of Health Sciences. The data was obtained from the official website of the UEFA which has been prepared for Uefa 2020 European Football Championship and also the criterion tables have been created by Mathball Analysis Company. SPSS analysis program has been used to analyse the data which have been obtained in the study.

Results: In the study, when the positions in the football were examined (defenders, midfield players and forwards) it has been determined that the midfield players were the most effective ones. While the midfield players have the most effective skills on scoring goals, the forwards had been second, the defenders third and the goalkeepers fourth in scoring goals.

Conclusion: As a result, it has been determined that the goals mostly were scored in the second term of the matches in 2020 European Football Championship and the goals were scored mostly by the midfield players by the passes which have been started from the midfield with an organized attack. The goals were mostly scored by right legs from the right side of the football tower and it has been determined that the goals were scored after more than 7 passes by the football players.

Keywords: European Football Championship, Goal Analysis, Match Analysis.

* Bu çalışma Mehmet Ali Armağan Ağyol tarafından hazırlanan "Euro 2020 Avrupa Futbol Şampiyonasında Atılan Gollerin Teknik Analizi" adlı tez çalışmasından üretilmiştir.

¹Kafkas Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Kars/TÜRKİYE.

ORCID NO: 0000-0001-8350-5853, mehmetaliarmaganagyol@hotmail.com

²Kafkas Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Kars/TÜRKİYE

ORCID NO: 0000-0002-4356-5832, ireynat10@hotmail.com

GİRİŞ

Avrupa'da futbol şampiyonası düşüncesi ilk olarak 1927 yılında Fransız Futbol Federasyonunda genel sekreterlik görevini yürütmekte olan Henri Delaunay aracılığıyla ileri sürülmüştür. Bu konu, 28 Haziran 1957 tarihinde UEFA tarafından gerçekleştirilen Kopenhag Kongresi'nde gündeme alınmış ve ilk olarak 6-10 Temmuz 1960 tarihleri arasında Avrupa Uluslar Kupası'nın oynanmasına karar verilmiştir. Aynı yıl Avrupa Şampiyonası ilk kez Fransa'da oynanmaya başlamıştır. Uluslararası çapta düzenlenen turnuvalara bakıldığında Dünya Kupasından sonra ikinci sırada yer alan Avrupa Futbol Şampiyonası 4 yılda bir kez düzenlenmektedir.

UEFA tarafından 2020 yılında düzenlenmesi planlanan 16'ncı Avrupa Futbol Şampiyonası yaz ayında düzenlenecekti; ancak koronavirüs salgını nedeniyle turnuva 2021 yılının yaz ayına ertelenmiştir. UEFA tarafından yapılan açıklamada koronavirüs salgını nedeniyle ertelenen turnuvanın resmî adında herhangi bir değişiklik olmayacağını ve ev sahibi ülkelerin aynı kalacağını açıklanmıştır. Avrupa Şampiyonası turnuvanın, 60. yıldönümü olması nedeniyle özel bir formatta oynanmıştır. Yeni geçilen format ile birlikte 2021 yılında düzenlenen Euro 2020 Avrupa Futbol Şampiyonası, 1960 yılından beri ilk defa tüm Avrupa Kıtasında oynanmaya başlanmıştır. Turnuvaya katılan takımlar 10 grupta oynanan eleme maçlarıyla belirlenmiştir. Elemeler sonucunda yer aldıkları gruplarda ilk iki sırayı almaya hak kazanan 20 takım Euro 2020 finallerine doğrudan katılma hakkı kazanmıştır. Euro 2020 finallerine katılmaya hak kazanan son dört takım ise, Mart 2020'de UEFA Uluslar Ligi'nden gelen takımların aralarında oynadığı play-off karşılaşmaları yoluyla belirlenmiştir.

Euro 2020 grup aşaması maçları 12 farklı şehirde oynanmıştır. Turnuvada altı grupta maçlar; A grubu grup maçları Roma-Bakü, B grubu grup maçları Saint-Petersburg - Kopenhag, C grubu grup maçları Amsterdam - Bükreş, D grubu grup maçları Londra - Glasgow, E grubu grup maçları Bilbao - Dublin, F grubu grup maçları ise Münih - Budapeşte şehirlerinde oynanmıştır. Son 16 turunda yer alan maçları ise; Londra, Amsterdam, Bilbao, Budapeşte, Kopenhag, Bükreş, Glasgow ve Dublin'de oynanmıştır. Çeyrek final maçları Saint-Petersburg, Münih, Bakü ve Roma şehirlerinde oynanmıştır. Yarı final karşılaşmaları ile final maçı ise Londra'da bulunan Wembley Stadyumu'nda oynanmıştır.

Euro 2020 Avrupa Futbol Şampiyonası'na toplam 24 takım katılmıştır. Şampiyonanın ilk maçı 11 Haziran tarihinde aynı grupta yer alan Türkiye ile İtalya arasında Roma Olimpiyat Stadyumu'nda oynanmıştır. Takımlar dörderli takımlar halinde altı grupta yer almış ve grupta yer alan diğer üç rakibiyle tek devreli lig usulüne göre eleme maçları oynamışlardır. Grup

maçları sonucu ilk iki sırada yer alan 12 takım ile en iyi dört grup üçüncüsü bir üst tura yükselmeye hak kazanmıştır. Kalan 16 takım eleme sistemiyle turnuvaya devam etmiştir. 11 Temmuz'da Londra'daki Wembley Stadi'nda oynanan İtalya ile İngiltere final maçıyla sona eren turnuvada üçüncülük maçı olmamıştır. Avrupa Futbol Şampiyonası'na Kuzey Makedonya ve Finlandiya bu turnuvaya ilk kez katılma hakkı kazanmıştır. Türkiye ise bu yıl beşinci kez şampiyonaya katılmaya hak kazanmıştır. Turnuvada Türkiye A Grubu'nda; İtalya, Galler ve İsviçre ile birlikte yer almıştır. Turnuvanın şampiyonu ise finallere ev sahipliği yapan ülkelerden biri olan İngiltere'ye penaltı atışları sonucu üstünlük sağlayan İtalya takımı olmuştur. Bu turnuvada Portekizli oyuncu Cristiano Ronaldo ile Çekyalı oyuncu Patrik Schick 5'er gol ile gol krallığını paylaşmışlardır.

Yapılan bu çalışmayla Euro 2020 Avrupa Futbol Şampiyonasında yapılan müsabakalarda gollerin farklı parametreler üzerinde teknik analizinin yapılması amaçlanmıştır.

YÖNTEM

Araştırmanın Önemi

Araştırmada Euro 2020 Avrupa Futbol Şampiyonası boyunca atılmış olan 142 golün farklı değişkenler açısından teknik analizleri gerçekleştirilerek alanında mütehassıs olan teknik direktörler, antrenörler ile maç ve performans analiz uzmanlarına yol gösterici bilgiler sunulması hedeflenmektedir. Ayrıca futbol üzerine araştırmalar yapacak olan araştırmacılara, eğitimcilere ve futbolun içerisinde yer alan diğer paydaşlara önemli bir temel kaynak olacağı düşünülmektedir.

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmada Euro 2020 Avrupa Futbol Şampiyonası sürecinde müsabakalarda atılan 142 golün farklı değişkenler açısından teknik analizinin yapılması amaçlanmıştır.

Araştırmanın Evren ve Örneklemi

Yapılan Araştırmanın, evreni Avrupa Futbol Şampiyonaları esnasında atılmış olan gollerden oluşmaktadır. Araştırma örneklemini ise Euro 2020 Avrupa Futbol Şampiyonası'nda toplamda oynanan 51 maçta atılan 142 goldür.

Verilerin Toplanması

Araştırma kapsamında verilerin elde edilebilmesi amacıyla UEFA tarafından, Euro 2020 Avrupa Şampiyonası için özel hazırlanmış resmî web site ile Posiscope & Mathball maç

analiz şirketinin turnuva ile ilgili yapmış olduğu verilerinden yararlanılmıştır. Ayrıca Euro 2020 Avrupa Şampiyonasında oynanan 51 tane maç bilgisayar programı yardımıyla tek tek kaydedilerek, kaydedilen maçlarda turnuvada atılan bütün goller araştırmacı tarafından tek tek izlenmiştir.

Verilerin Analizi

Araştırma kapsamında sonucu ulaşılan verilerin istatistiksel analizleri, bilgisayar aracılığı ile SPSS 23.00 paket programı kullanılarak gerçekleştirilmiştir. SPSS istatistik programı ile yapılan analizlerde ulaşılan verilerin yüzdesel olarak dağılımlarını açıklayan istatistik tekniği olan frekans analizi tekniğinden yararlanılmıştır. Elde edilen veriler grafik ve tablolar yardımı ile gösterilmiş, hâlihazırdaki durum açıklanmıştır.

BULGULAR

Tablo 1. Euro 2020 Avrupa Futbol Şampiyonasında Atılan Gollerin Zamanları

Gol Zamanı	Atılan Gol (f)	Yüzde (%)
1-15. dakikalar arası	14	9,9
16-30. dakikalar arası	14	9,9
31-45. dakikalar arası	19	13,4
45+	5	3,5
45-60. dakikalar arası	30	21,1
61-75. dakikalar arası	24	16,9
76-90. dakikalar arası	24	16,9
90+	5	3,5
91-120 dakikalar arası	6	4,2
120+	1	0,7

Tablo 1'deki bulgulara göre, Euro 2020 Avrupa Futbol Şampiyonasında atılan gollerin atılma zamanlarına bakıldığında Euro 2020 Avrupa Futbol Şampiyonasında atılan gollerin %21,1'nin 46-60. dakikalar içerisinde atılmış olduğu tespit edilmiştir. Bununla birlikte %16,9'unun 61-75. ile 76-90. dakikalar arası, %13,4'ünün 31-45. dakikalar arası, %9,9'unun 1-15. ile 16-30. dakikalar arasında atıldığı tespit edilmiştir. Uzatma dakikalarında atılan goller incelendiğinde ise gollerin %3,5'nin ilk ve ikinci yarılarda uzatma dakikalarında atıldığı tespit edilmiştir. Karşılaşmaların eşitlik ile sonuçlanması neticesinde uzatmalardaki 30 dakikalık zaman diliminde atılan gollerin %4,2'sinin atılmış olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca uzatma bölümündeki yarım saatlik dilime ilave edilen ek sürelerde ise gollerin %0,7'sinin atıldığı tespit edilmiştir.

Tablo 2. Euro 2020 Avrupa Futbol Şampiyonasında Atılan Gollerin Başlangıç Biçimleri

Değişken	Atılan Gol (f)	Yüzde (%)
Pas	100	70,4
Uzun Top	9	6,3
Şut	6	4,2
Top Kontrolü	6	4,2
Rakipteki Topa Müdahale	6	4,2
Top Uzaklaştırma	5	3,5
Top Kesme	4	2,8
Orta	3	2,1
Kurtarış	3	2,1

Tablo 2'deki bulgulara göre Euro 2020 Avrupa Futbol Şampiyonasında atılan gollerin başlangıç biçimlerine bakıldığında atılan gollerin %70,4'ü pas sonucu, %6,3'ü uzun top sonucu, %4,2'si şut, top kontrolü, rakipteki topa müdahale sonucu, %3,5'i top uzaklaştırma sonucu, %2,8 top kesme sonucu, %2,1 orta sonucu, %1,4 kurtarış sonucu ve %0,7'si ise penaltı sonucu başladığı tespit edilmiştir.

Tablo 3. Euro 2020 Avrupa Futbol Şampiyonasında Atılan Gollerin Atılma Biçimleri

Değişken	Atılan Gol (f)	Yüzde (%)
Hızlı Hücum	30	21,1
Set Hücumu	79	55,6
Penaltı	11	7,7
Köşe Vuruşu	14	9,9
Serbest Vuruş	8	5,6

Tablo 3'teki bulgulara göre, Euro 2020 Avrupa Futbol Şampiyonasında atılan gollerin atılma biçimlerine bakıldığında atılan gollerin %21,1'inin hızlı hücum, %55,6'sı set hücum, %7,7'si penaltı, %9,9'u köşe vuruşu ve %5,6'si ise serbest vuruştan atıldığı tespit edilmiştir.

Tablo 4. Euro 2020 Avrupa Futbol Şampiyonasında Atılan Gollerin Başlangıç Bölgeleri

Değişken	Atılan Gol (f)	Yüzde (%)
Savunma Bölgesi (1. Bölge)	53	37,3
Orta Saha Bölgesi (2. Bölge)	60	42,3
Hücum Bölgesi (3. Bölge)	29	20,4

Tablo 4'teki bulgulara göre, Euro 2020 Avrupa Futbol Şampiyonasında atılan gollerin %37,3'ünün savunma bölgesinden, %42,3'ünün orta saha bölgesinden (2.bölge), %20,4'unun ise hücum bölgesinden (3.bölge) başladığı tespit edilmiştir.

Tablo 5. Euro 2020 Avrupa Futbol Şampiyonasında Atılan Gollerin Vuruş Teknikleri

Değişken	Atılan Gol (f)	Yüzde (%)
Sağ Ayak	64	45,1
Sol Ayak	37	26,1
Kafa	41	28,9

Tablo 5'deki bulgulara göre, Euro 2020 Avrupa Futbol Şampiyonasında atılan gollerin vuruş teknikleri incelendiğinde %45,1'inin sağ ayak ile %26,1'inin sol ayak ile ve %28,9'unun ise kafa ile yapıldığı tespit edilmiştir.

Tablo 6. Euro 2020 Avrupa Futbol Şampiyonasında Atılan Gollerin Vuruş Yönleri (Kaleye Göre)

Değişken	Atılan Gol (f)	Yüzde (%)
Sağdan	74	52,1
Soldan	68	47,9

Tablo 6'daki bulgulara göre, Euro 2020 Avrupa Futbol Şampiyonasında atılan gollerin vuruş yönlerine (kaleye göre) bakıldığında atılan gollerin %52,1'i sağdan taraftan atılmışken, atılan gollerin %47,9'u ise soldan taraftan atılmıştır.

Tablo 7. Euro 2020 Avrupa Futbol Şampiyonasında Atılan Gollerde Yapılan Pas Sayıları

Değişken	Atılan Gol (f)	Yüzde (%)
0 pas	14	9,9
1 pas	15	10,6
2 pas	14	9,9
3 pas	12	8,5
4 pas	9	6,3
5 pas	10	7,0
6 pas	7	4,9
7+ pas	61	43,0

Tablo 7'deki bulgulara göre, Euro 2020 Avrupa Futbol Şampiyonasında atılan gollerin %9,9'u pas yapılmadan ve 2 pas, %10,6'sı tek pas, %8,5'i 3 pas, %6,3'u 4 pas, %7,0'si 5 pas, %4,9'u 6 pas ve %43,0'ü ise 7'den fazla pas sonucu gerçekleştiği tespit edilmiştir.

Tablo 8. Euro 2020 Avrupa Futbol Şampiyonasında Atılan Gollerdeki Topla Buluşan Futbolcu Sayısı

Değişken	Atılan Gol (f)	Yüzde (%)
2	17	12,0
3	22	15,5
4	17	12,0
5	20	14,1
6	19	13,4
7+	47	33,1

Tablo 8'deki bulgulara göre, Euro 2020 Avrupa Futbol Şampiyonasında atılan gollerin %12,0'sinde 2 ve 4 futbolcunun, %15,5'inde 3 futbolcunun, %14,1'inde 5 futbolcunun, %13,4'ünde 6 futbolcunun, %33,1'inde ise 7'den fazla futbolcunun top ile buluştuğu tespit edilmiştir.

Tablo 9. Euro 2020 Avrupa Futbol Şampiyonasında Gol Atan Oyuncuların Çoğunlukla Oynadığı Mevkiler

Değişken	Atılan Gol (f)	Yüzde (%)
Forvet	54	38,0
Orta Saha	71	49,9
Defans	13	9,1
Kaleci	4	2,8

Tablo 9'daki bulgulara göre, Euro 2020 Avrupa Futbol Şampiyonasında gol atan oyuncuların genellikle oynadığı pozisyonlara bakıldığında atılan gollerin %38,0'i forvet, %49,9'u orta saha, %9,1'i defans ve %2,8'i ise kaleci pozisyonlarında oynayan futbolcular tarafından atıldığı tespit edilmiştir.

Tablo 10. Euro 2020 Avrupa Futbol Şampiyonasında Atılan Gollerdeki Asist Biçimleri

Değişken	Atılan Gol (f)	Yüzde (%)
Pas	60	42,3
Asist Olmadan Atılan Goller	45	31,7
Orta	36	25,4
Rakipteki Topa Müdahale	1	0,7

Tablo 10'daki bulgulara göre, Euro 2020 Avrupa Futbol Şampiyonasında atılan gollerdeki asist biçimlerine bakıldığında gollerin %42,3'nün pas, %31,7'sinin asist olmadan

atılan gol, %25,4'ünün orta, %0,7'sinin rakipteki topa müdahale şeklinde atıldığı tespit edilmiştir.

Tablo 11. Euro 2020 Avrupa Futbol Şampiyonasında Atılan Gollerdeki Gol Pası Veren Oyuncuların Çoğunlukla Oynadığı Pozisyonlar

Değişken	Atılan Gol (f)	Yüzde (%)
Asist Olmadan Atılan Goller	45	31,7
Forvet	17	12,0
Orta Saha	65	45,8
Defans	15	10,5

Tablo 11'deki bulgulara göre, Euro 2020 Avrupa Futbol Şampiyonasında atılan gollerdeki gol pası veren oyuncuların genellikle oynadığı pozisyonlarına bakıldığında gollerin 31,7'sinin asist olmadan gerçekleştiği tespit edilmiştir. Ayrıca gol pası verenlerin 12,0'sinin forvet, %45,8'inin orta saha ve %10,5'inin ise defans pozisyonunda oynayan futbolcular tarafından verildiği tespit edilmiştir.

Tablo 12. Euro 2020 Avrupa Futbol Şampiyonasında Atılan Gollerden Önce Bölgelerde Top İle Gerçekleştirilen Aksiyon Sayıları

Değişken	Gerçekleştirilen Aksiyon Sayısı (f)	Yüzde (%)
Soldan	391	18,2
Ortadan	1294	60,3
Sağdan	462	21,5

Tablo 12'deki bulgulara göre, Euro 2020 Avrupa Futbol Şampiyonasında atılan gollerden önce bölgelerde gerçekleştirilen aksiyon sayılarına bakıldığında top ile gerçekleştirilen aksiyonların %18,2'sinin soldan, %60,3'unun ortadan, %21,5'inin ise sağdan yapıldığı tespit edilmiştir.

TARTIŞMA ve SONUÇ

Yapılan bu çalışma ile Euro 2020 Avrupa Futbol Şampiyonası süresince turnuvaya katılan takımlar tarafından atılmış olan 142 gol teknik açıdan analiz edilmiştir. Yapılan frekans analiz sonuçları ile ulaşılan bulgular neticesinde Euro 2020 Avrupa Futbol Şampiyonası boyunca atılan gollerin büyük çoğunluğunun; %21,1'nin 46.-60. dakikalar, %16,9'unun 61.-75. dakikalar, %16,9'unun 76.-90. dakikalar ve %13,4'ünün 31.-45. dakikalar aralığında kaydedildiği görülmektedir.

Euro 2020 Avrupa Futbol Şampiyonası süresince kaydedilen gollerin başlangıç biçimlerine yönelik elde edilen veriler incelendiğinde atılan gollerin büyük çoğunluğunun; %70,4'ünün pas yapılarak atıldığı tespit edilmiştir. Atılan gollerin atılma biçimlerine yönelik elde edilen veriler incelendiğinde atılan gollerin büyük çoğunluğunun; %55,6'sının organize hücumlardan atıldığı tespit edilmiştir. Atılan gollerin başlangıç bölgelerine yönelik elde edilen veriler incelendiğinde atılan gollerin başlangıç bölgelerinin büyük çoğunluğunun; %42,3'ünün orta saha bölgesinde (2. Bölge) başladığı tespit edilmiştir. Atılan gollerin vuruş tekniğine yönelik elde edilen bulgular incelendiğinde atılan gollerde futbolcuların en fazla %45,1'inin sağ ayaklarını kullandıkları tespit edilmiştir. Atılan gollerin vuruş yönlerine (kaleye göre) yönelik elde edilen veriler incelendiğinde atılan gollerin büyük çoğunluğu; %52,1'inin kalenin sağ köşesine atıldığı tespit edilmiştir.

Atılan gollerde yapılan pas sayısına yönelik elde edilen veriler incelendiğinde atılan gollerde yapılan pas sayısının büyük çoğunlukla; %43,0'ünün yediden fazla pas yapılarak atıldığı tespit edilmiştir. Atılan gollerdeki topla buluşan futbolcu sayısına yönelik elde edilen veriler incelendiğinde atılan gollerdeki topla buluşan futbolcu sayısının büyük çoğunlukla; %33,1'inin yediden fazla futbolcu olduğu tespit edilmiştir. Gol atan oyuncuların genellikle oynadığı pozisyonlara yönelik elde edilen veriler incelendiğinde atılan gollerin büyük çoğunluğunun; %49,9'unun orta saha oyuncuları tarafından atıldığı tespit edilmiştir.

Atılan gollerdeki asist biçimlerine yönelik elde edilen veriler incelendiğinde atılan gollerdeki asist biçimlerinin büyük çoğunluğunun; %42,3'ünün pas şeklinde olduğu tespit edilmiştir. Atılan gollerdeki gol pası veren oyuncuların genellikle oynadığı pozisyonlarına yönelik elde edilen veriler incelendiğinde atılan gollerin gol paslarının büyük çoğunluğunun; %45,8'inin orta saha oyuncuları tarafından verildiği tespit edilmiştir. Atılan gollerden önce bölgelerde top ile gerçekleştirilen aksiyon sayılarına yönelik elde edilen veriler incelendiğinde ise atılan gollerden önce bölgelerde top ile gerçekleştirilen aksiyon sayılarının en fazla %60,3'ünün ortadan gerçekleştirildiği tespit edilmiştir.

Yapılan frekans analizi sonuçlarına göre Euro 2020 Avrupa Futbol Şampiyonasında atılan gollerin atılma zamanlarına bakıldığında Euro 2020 Avrupa Futbol Şampiyonasında atılan gollerin %21,1'nin 46-60. dakikalar içerisinde atılmış olduğu tespit edilmiştir. Bununla birlikte %16,9'unun 61-75. ile 76-90. dakikalar arası, %13,4'ünün 31-45. dakikalar arası, %9,9'unun 1-15. ile 16-30. dakikalar arasında atıldığı tespit edilmiştir. Uzatma dakikalarında atılan goller incelendiğinde ise gollerin %3,5'nin ilk ve ikinci yarılarda uzatma dakikalarında atıldığı tespit edilmiştir. Karşılaşmaların eşitlik ile sonuçlanması neticesinde uzatmalardaki 30

dakikalık zaman diliminde atılan gollerin %4,2'sinin atılmış olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca uzatma bölümündeki yarım saatlik dilime ilave edilen ek sürelerde ise gollerin %0,7'sinin atıldığı tespit edilmiştir.

Alibeyoğulları (2016), Euro 2016 Avrupa Futbol Şampiyonasında turnuvaya katılan takımlar tarafından turnuva boyunca atılmış olan goller üzerine bir çalışma yapmıştır. Euro 2016 Avrupa Futbol Şampiyonasında atılan gollerin atılma zamanlarına bakıldığında Euro 2016 Avrupa Futbol Şampiyonasında atılan gollerin %20,07'sinin 46-60. dakikalar içerisinde atılmış olduğu tespit edilmiştir. Bununla birlikte %19,07'sinin 31-45. dakikalar arası, %18,07'sinin 76-90. dakikalar arası, %14,07'sinin 61-75. dakikalar arası, %12,07'sinin 1-15. dakikalar arası, %7,07'sinin 16-30. dakikalar arasında atıldığı tespit edilmiştir. Uzatma dakikalarında atılan goller incelendiğinde ise gollerin %0,07'sinin ilk, %8,07'sinin ikinci yarılarda uzatma dakikalarında atıldığı tespit edilmiştir. Ayrıca 90 dakikasının beraberlik ile sonuçlanması nedeniyle ilave edilen ek sürelerde ise gollerin %1,7'sinin atıldığı tespit edilmiştir.

Güneri (2014), Euro 2012 Avrupa Futbol Şampiyonasında turnuvaya katılan takımlar tarafından turnuva boyunca atılmış olan goller üzerine bir çalışma yapmıştır. Euro 2012 Avrupa Futbol Şampiyonasında atılan gollerin atılma zamanlarına bakıldığında Euro 2012 Avrupa Futbol Şampiyonasında atılan gollerin %22,36'sinin en fazla 45-60. dakikalarda kaydedildiği görülmektedir. Bununla birlikte %21,05'inin 76-90. dakikalar arası, %17,10'unun 61-75. dakikalar arası, %15,78'inin 16-30. dakikalar arası, %13,15'inin 31-45. dakikalar arası, %9,21'inin 1-15. dakikalar arasında atıldığı tespit edilmiştir.

Leite (2013), 1930 ile 2010 yılları arasında düzenlenmiş olan 19 farklı Dünya Kupası sırasında atılmış olan goller üzerine bir çalışma yapmıştır. Leite'nin (2013), Dünya Kupalarında atılan goller üzerine yapmış olduğu bu çalışma incelendiğinde atılan gollerin; %43,07'sinin maçların ilk yarılarda, %54,44'ünün ise maçların ikinci yarılarda atıldığı, ayrıca atılan 55 golün ise uzatma dakikalarında atıldığını tespit etmiştir. Dünya Kupalarında 15'er dakikalık zaman dilimine göre gol dağılımları incelendiğinde atılan gollerin; %13,59'unun 1-15. dakikalar arası, %15,03'ünün 16-30. dakikalar arası, %13,54'ünün 31-45. dakikalar arası, %0,91'inin ilk yarının uzatma dakikalarında, %16,08'inin 46-60. dakikalar arası, %17,53'unun 61-75. dakikalar arası, %19,61'inin 76-90. dakikalar arası, %1,22'sinin ikinci yarının uzatma dakikalarında, %1,27'sinin birinci uzatma devresinde ve %1,22'sinin ikinci uzatma devresinde atıldığını tespit edilmiştir.

Avrupa Futbol Şampiyonasında yapılan son üç turnuva incelendiğinde karşılaşmaların, 46.-60. arasındaki dakikaların turnuvalarda en fazla golün atıldığı dakikalar olduğu tespit edilmiştir. Alibeyoğulları (2016) ve Güneri (2014) tarafından yapılan çalışmalar sonucunda elde edilen bulgularda yapmış olduğumuz çalışmayı desteklemektedir. Leite (2013), yapmış olduğu çalışma incelendiğinde Dünya Kupalarında 76-90. arasındaki dakikaların turnuvalarda en fazla golün atıldığı dakikalar olduğu tespit edilmiştir. Bu nedenle Leite'nin (2013), yapmış olduğu çalışma sonucunda elde etmiş oldukları bulgular yapmış olduğumuz çalışma ile farklılık göstermektedir.

Bu durum, takımların müsabakaların birinci devrelerinde birbirlerini tanımak amacıyla temkinli oynamalarına neden olmuş, ilk yarıyı mağlup durumda bitiren takımların ikinci yarı maçı geri çevirmek için, eğer maçta gol olmamışsa rakip takım karşısında gol bularak rakibe üstünlük sağlamak mantığıyla harekete geçtiklerini kanıtlamaktadır. İkinci devrenin başların gol yiyen takımların kalelerinde gole engel olamamalarının nedenleri olarak gol yiyen takım oyuncularının maçın devre arasında yaşamış oldukları soğuma, oyuncularda konsantrasyon kaybının meydana gelmesi ve rakip takımlar tarafından gol yiyen takımların eksik yönlerinin tespit edilerek tespit edilen eksik yönlerine çözüm üretmeleri söylenebilir.

Yapılan frekans analizi sonuçlarına göre Euro 2020 Avrupa Futbol Şampiyonasında atılan gollerin başlangıç biçimlerine bakıldığında atılan gollerin; %70,4'ü pas sonucu, %6,3'ü uzun top sonucu, %4,2'si şut, top kontrolü, rakipteki topa müdahale sonucu, %3,5'i top uzaklaştırma sonucu, %2,8 top kesme sonucu, %2,1 orta sonucu, %1,4 kurtuluş sonucu ve %0,7'si ise penaltı sonucu başladığı tespit edilmiştir.

Alibeyoğulları (2016), Euro 2016 Avrupa Futbol Şampiyonasında turnuvaya katılan takımlar tarafından turnuva boyunca atılmış olan goller üzerine bir çalışma yapmıştır. Alibeyoğulları'nın (2016) yapmış olduğu bu çalışma incelendiğinde atılan gollerin; %6,67'sinin top kazanma, %7,62'sinin ise penaltı sonucu başladığı görülmektedir.

Çakıroğlu (2005), Türkiye Süper Ligi futbol maçların uygulanan hücum organizasyonlarının karşılaştırmalı analizi ve maç sonuçlarına etkisinin incelenmesi üzerine bir çalışma yapmıştır. Çakıroğlu'nun (2005), yapmış olduğu bu çalışma incelendiğinde Türkiye Süper Ligi'nde ve Şampiyonlar Ligi'nde başarılı hücumların daha çok topun oyunda olduğu anlarda, rakipten gelen hatalı pas ve top kazanma ile meydana geldiği görülmektedir.

Işık (1999), 1996 Avrupa Futbol Şampiyonası gol analizleri ve Türk Milli Takımının ikili mücadele ve pas analizleri üzerine bir çalışma yapmıştır. Işık'ın (1996), yapmış olduğu

bu çalışma incelendiğinde Avrupa Futbol Şampiyonası'nda atılan gollerin hücum başlangıç biçimlerinde topun oyunda olduğu anlardaki olumlu pas ve top kazanmanın etkili olduğu görülmektedir.

Alibeyoğulları (2016), Çakıroğlu (2005) ve Işık (1996) tarafından yapılan çalışmalar sonucunda elde edilen bulgularda yapmış olduğumuz çalışmayı desteklemektedir. Yapmış olduğumuz çalışma ve diğer yapılan çalışmalar incelendiğinde atılan gollerin başlangıç biçimlerine bakıldığında atılan gollerin en fazla topun oyunda olduğu anlarda atıldığı tespit edilmiştir.

Yapılan frekans analizi sonuçlarına göre Euro 2020 Avrupa Futbol Şampiyonasında atılan gollerin atılma biçimlerine bakıldığında atılan gollerin; %21,1'inin hızlı hücum, %55,6'sı organize hücum, %7,7'si penaltı, %9,9'u köşe vuruşu ve %5,6'si ise serbest vuruştan atıldığı tespit edilmiştir.

Tokul (2017), Euro 2016 Avrupa Futbol Şampiyonasında turnuvaya katılan takımlar tarafından turnuva boyunca atılmış olan goller ve şutlar üzerine bir çalışma yapmıştır. Tokul'un (2017), yapmış olduğu bu çalışma incelendiğinde atılan gollerin; %23,15'inin hızlı hücum, %31,48'inin organize hücum, %38,89'unun serbest vuruştan ve %3,70'inin ise direkt oyun sonucu atıldığı görülmektedir.

Alibeyoğulları (2016), Euro 2016 Avrupa Futbol Şampiyonasında turnuvaya katılan takımlar tarafından turnuva boyunca atılmış olan goller üzerine bir çalışma yapmıştır. Alibeyoğulları'nın (2016) yapmış olduğu bu çalışma incelendiğinde atılan gollerin; %39,05'inin organize hücum, %13,33'ünün hızlı hücum, %3,81'inin serbest vuruşlar ve %7,62'sinin de penaltılar sonucu atıldığı görülmektedir.

Armatas ve Yiannakos (2010), 2006 Dünya Kupasında turnuvaya katılan takımlar tarafından turnuva boyunca atılmış olan goller üzerine bir çalışma yapmıştır. Armatas ve Yiannakos'un (2010), yapmış oldukları bu çalışma incelendiğinde atılan gollerin %47,1 'inin organize hücum, %20,3'ünün hızlı hücum ve %32,6'sının ise duran toplar sonucu atıldığı görülmektedir.

Tokul (2017), Alibeyoğulları (2016) ve Armatas ve Yiannakos (2010) tarafından yapılan çalışmalar sonucunda elde edilen bulgularda yapmış olduğumuz çalışmayı desteklemektedir. Üst düzey seviyede oynanan turnuvalarda yer alan takımların kadrolarında bulunan elit düzeydeki sporcuların fazla olması ve bu sporcuların gerçekleştirilen organize

atakları uygulayabilme kabiliyetlerinin üst düzey olması organize hücumların artmasına sebep olmaktadır.

Yapılan frekans analizi sonuçları incelendiğinde Euro 2020 Avrupa Futbol Şampiyonasında atılan gollerin; %37,3'ünün savunma bölgesinden, %42,3'ünün orta saha bölgesinden (2.bölge), %20,4'unun ise hücum bölgesinden (3.bölge) başladığı tespit edilmiştir.

Alibeyoğulları (2016), Euro 2016 Avrupa Futbol Şampiyonasında turnuvaya katılan takımlar tarafından turnuva boyunca atılmış olan goller üzerine bir çalışma yapmıştır. Alibeyoğulları'nın (2016) yapmış olduğu bu çalışma incelendiğinde Euro 2016 Avrupa Futbol Şampiyonasında atılan gollerin; %21,90'ının savunma, %10,95'nin orta saha, %57,14'nün ise hücum bölgesinden başladığı görülmektedir.

Mitrotasios ve Armatas (2014), Euro 2012 Avrupa Futbol Şampiyonasında turnuvaya katılan takımlar tarafından turnuva boyunca atılmış olan goller üzerine bir çalışma yapmıştır. Mitrotasios ve Armatas'ın (2014), yapmış oldukları bu çalışma incelendiğinde Euro 2012 Avrupa Şampiyonasında atılan gollerin; %56,6'sı hücum bölgesinden, %43,4'u ise savunma bölgesinden başladığı görülmektedir.

Güneri (2014), Euro 2012 Avrupa Futbol Şampiyonasında turnuvaya katılan takımlar tarafından turnuva boyunca atılmış olan goller üzerine bir çalışma yapmıştır. Güneri'nin (2014), yapmış olduğu bu çalışma incelendiğinde Euro 2012 Avrupa Futbol Şampiyonasında atılan gollerin; %54,09'u hücum bölgesinden, %29,5'i savunma bölgesinden, %16,39'u ise orta saha bölgesinden başladığı görülmektedir.

Busert (2001), 2000 Avrupa Futbol Şampiyonasındaki ve 1998 Dünya Kupasındaki maçlarda atılan goller üzerine bir çalışma yapmıştır. Busert'in (2001), yapmış olduğu bu çalışmalar incelendiğinde 1998 Dünya Kupasında golle sonuçlanan atakların %52'sinin, 2000 Avrupa Kupasında golle sonuçlanan atakların ise %60'nın orta saha bölgesinden başladığı görülmektedir.

Loy (1995), 1993-1994 sezonunda Almanya 1. Ligi Bundesliga'da atılan goller üzerine bir çalışma yapmıştır. Loy'un (1995), yapmış olduğu bu çalışma incelendiğinde golle sonuçlanan atakların %51'inin orta saha bölgesinde başladığı görülmektedir.

Alibeyoğulları (2016), Güneri (2014), Mitrotasios ve Armatas (2014), Busert (2001) ve Loy (1995), tarafından yapılan çalışmalar sonucunda elde edilen bulgular incelendiğinde Alibeyoğulları (2016), Güneri (2014) ve Mitrotasios ve Armatas'ın (2014), yapmış oldukları

çalışmalarda gol ile sonuçlanan atakların en fazla hücum bölgesinden gerçekleştiği görülmektedir. Alibeyoğulları (2016), Güneri (2014) ve Mitrotasios ve Armatas'ın (2014), yapmış oldukları çalışmalar sonucunda elde etmiş oldukları bulgular yapmış olduğumuz çalışma ile farklılık göstermektedir. Yapılan çalışmalarda gol ile sonuçlanan atakların hücum bölgesinde başlamasında hücum bölgesinde kazanılan topların etkin bir şekilde kullanılması, gol yapma potansiyeli üst seviyede olan forvet oyuncularının gol vuruşlarındaki kabiliyetlerinin üst düzeyde bulunması etkileyici rol oynamıştır. Busert (2001) ve Loy (1995), tarafından yapılan çalışmalar sonucunda elde edilen bulgularda yapmış olduğumuz çalışmayı desteklemektedir. Orta saha bölgesinde gelişen ataklar incelendiğinde ise orta saha bölgesinde başlayan atakların gol olma oranının düşük olmasının nedeni olarak da takımların geriden oyun kurarak atak başlatmalarında başarısız olmaları söylenebilir.

Yapılan frekans analizi sonuçları incelendiğinde Euro 2020 Avrupa Futbol Şampiyonasında atılan gollerin vuruş teknikleri incelendiğinde %45,1'inin sağ ayak ile, %26,1'inin sol ayak ile ve % 28,9'unun ise kafa ile yapıldığı tespit edilmiştir.

Alibeyoğulları (2016), Euro 2016 Avrupa Futbol Şampiyonasında turnuvaya katılan takımlar tarafından turnuva boyunca atılmış olan goller üzerine bir çalışma yapmıştır. Alibeyoğulları (2016), yapmış olduğu bu çalışma incelendiğinde Euro 2016 Avrupa Futbol Şampiyonasında atılan gollerin gol paslarının; %45,12'sinin sağ ayak içi, %12,19'unun sağ ayak dışı, %9,76'sının sağ ayaküstü, %18,29'unun sol ayak içi, %6,10'unun sol ayaküstü, %6,10'unun kafa ayrıca %2,44'ünün futbolcuların vücutlarına çarparak yapıldığı tespit edilmiştir.

Carey ve Smith (2001), 1998 Dünya Kupası sırasında oynanan maçlarda futbolcuların topla oynarken daha çok hangi ayaklarıyla topa temas ettikleri üzerine bir çalışma yapmışlardır. Carey ve Smith'in (2001), yapmış oldukları bu çalışma incelendiğinde 1998 Dünya Kupası sırasında 16 takım ve 236 futbolcu üzerinde yapılan çalışmada futbolcuların %79'luk oranla topa sağ ayakla temas ettikleri tespit edilmiştir.

Eniseler ve Egesoy (1995), Türkiye profesyonel futbol liglerinde takımların attığı gollerin analizi ve lig seviyelerine göre karşılaştırılması üzerine bir çalışma yapmışlardır. Eniseler ve Egesoy'un (1995), yapmış oldukları bu çalışma incelendiğinde Türkiye Süper Liginde atılan gollerin %77,1'nin ayakla ve %22,9'unun ise kafayla tespit edilmiştir.

Alibeyoğulları (2016), Carey ve Smith (2001) ve Eniseler ve Egesoy (1995), tarafından yapılan çalışmalar sonucunda elde edilen bulgularda yapmış olduğumuz çalışmayı

desteklemektedir. Yapılan araştırmalar incelendiğinde gol atan futbolcuların gol vuruşu esnasında genellikle sağ ayaklarını kullandıkları tespit edilmiştir. Ayrıca futbolcuların gol vuruşu sırasında kullanmış oldukları tekniğin, maç esnasında topun geliş yönüne ve topun geliş açısına bağlı olarak değişkenlik gösterebileceği de dikkate alınmalıdır.

Yapılan frekans analizi sonucuna göre Euro 2020 Avrupa Futbol Şampiyonasında atılan gollerin vuruş yönlerine (kaleye göre) bakıldığında atılan gollerin; %52,1'i sağ taraftan atılmışken, atılan gollerin %47,9'u ise sol taraftan atılmıştır.

İmamoğlu, Çebi, Kılıcığıl, (2006), 2006 FIFA Dünya Futbol Kupasındaki gollerin teknik ve taktik kriterlere göre analizi üzerine bir çalışma yapmıştır. İmamoğlu, Çebi, Kılıcığıl'in (2006), yapmış olduğu bu çalışma incelendiğinde 2006 FIFA Dünya Futbol Kupası'nda atılan gollerin %43,4'ü sağ taraftan, %40,6'si sol taraftan ve %16,1'i ise ortadan atılan goller olduğu görölmektedir.

Işık, Toksoy ve Çakıroğlu (2006), 2006 FIFA Dünya Futbol Kupası'nda turnuvaya katılan takımlar tarafından turnuva boyunca atılmış olan goller üzerine bir çalışma yapmıştır. Işık, Toksoy ve Çakıroğlu'nun (2006), yapmış olduğu bu çalışma incelendiğinde 2006 FIFA Dünya Futbol Kupası'nda atılan gollerin %29,9'u sağ taraftan, %19,7'si sol taraftan ve %2,0'si ise ortadan atılan goller olduğu görölmektedir.

İmamoğlu, Çebi, Kılıcığıl, (2006) ve Işık, Toksoy ve Çakıroğlu (2006) tarafından yapılan çalışmalar sonucunda elde edilen bulgularda yapmış olduğumuz çalışmayı desteklemektedir. Yapılan çalışmalar incelendiğinde atılan gollerin; en fazla kalenin sağ tarafına atıldığı tespit edilmiştir. Yapılan çalışmalar maç esnasında gol vuruşlarını gerçekteştiren futbolcuların, gol vuruş tercihlerini genellikle kalecilerin zayıf oldukları yöne doğru yaptıklarını göstermektedir. Ayrıca maç esnasında topun geliş yönüne ve topun geliş açısına bağlı olarak da gol vuruşları yapılabilen unutulmamalıdır.

Yapılan frekans analizi sonuçları incelendiğinde Euro 2020 Avrupa Futbol Şampiyonasında atılan gollerin; %9,9'u pas yapılmadan ve 2 pas, %10,6'sı tek pas, %8,5'i 3, %6,3'u 4, %7,0'si 5, %4,9'u 6 ve %43,0'ü ise 7'den fazla pas sonucu gerçekteştiği tespit edilmiştir.

Alibeyoğulları (2016), Euro 2016 Avrupa Futbol Şampiyonasında turnuvaya katılan takımlar tarafından turnuva boyunca atılmış olan goller üzerine bir çalışma yapmıştır. Alibeyoğulları'nın (2016) yapmış olduğu bu çalışma incelendiğinde Euro 2016 Avrupa Futbol

Şampiyonasında atılan gollerin; %18,29'u tek vuruş, %29,27'si 2, %13,41'i 3, %10,95'i 4, %3,66'sı 5, %4,88'i 6, %19,51'i 7 ve üzeri pas sonucu gerçekleştiği görülmektedir.

Mitrotasios ve Armatas (2014), Euro 2012 Avrupa Futbol Şampiyonasında turnuvaya katılan takımlar tarafından turnuva boyunca atılmış olan goller üzerine bir çalışma yapmıştır. Mitrotasios ve Armatas'ın (2014), yapmış oldukları bu çalışma incelendiğinde Euro 2012 Avrupa Şampiyonasında atılan gollerin %61,84'ünün 4 ve daha az pas sonucu gerçekleştiği tespit edilmiştir.

Güneri (2014), Euro 2012 Avrupa Futbol Şampiyonasında turnuvaya katılan takımlar tarafından turnuva boyunca atılmış olan goller üzerine bir çalışma yapmıştır. Güneri'nin (2014), yapmış olduğu bu çalışma incelendiğinde Euro 2012 Avrupa Futbol Şampiyonasında atılan gollerin; %26,31'i 2-4 pas sonucu, %23,68'i 5-8 pas sonucu, %22,36'sı tek pas sonucu ve %15,78'i ise 9'dan fazla pas sonucu gerçekleştiği tespit edilmiştir.

Tenga ve Ronglan (2010), 2010 yılında Norveç 1. liginde atılmış olan goller üzerine bir çalışma yapmıştır. Tenga ve Ronglan'nın (2010), yapmış olduğu bu çalışma incelendiğinde Norveç 1. liginde atılan gollerin en fazla 5 ve daha üzeri pas sonucu gerçekleştiği tespit edilmiştir.

Alibeyoğulları (2016) ve Mitrotasios ve Armatas'ın (2014), yapmış oldukları çalışmalar sonucunda elde etmiş oldukları bulgular yapmış olduğumuz çalışma ile farklılık göstermektedir. Bu durum atılan gollerin çok fazla pas yapılmadan atıldığını ortaya koymaktadır. Ayrıca futbolun zaman içerisinde daha hızlı oynanmaya başladığı, bunun sonucu olarak da en kısa sürede sonuca gidilmeye çalışıldığı söylenebilir.

Tenga, Ronglan (2010) ve Güneri (2014), tarafından yapılan çalışmalar sonucunda elde edilen bulgularda yapmış olduğumuz çalışmayı desteklemektedir. Bu durum pasların daha çok orta sahada yapıldığını, hücumları hazırlamak için orta sahada önceden kurgulanmış oyunların denendiğini göstermektedir. Gol pasları ise önceden kurgulanmış bu oyunlar sonucunda meydana gelmekte ve golden önce gerçekleştirilen pas sayısında bu şekilde artış olmaktadır.

Yapılan frekans analizi sonuçları incelendiğinde Euro 2020 Avrupa Futbol Şampiyonasında atılan gollerin %12,0'sinde 2 ve 4 futbolcunun, %15,5'inde 3 futbolcunun, %14,1'inde 5 futbolcunun, %13,4'ünde 6 futbolcunun, %33,1'inde ise 7'den fazla futbolcunun top ile bulunduğu tespit edilmiştir.

Tokul (2017), Euro 2016 Avrupa Futbol Şampiyonasında turnuvaya katılan takımlar tarafından turnuva boyunca atılmış olan goller ve şutlar üzerine bir çalışma yapmıştır.

Tokul'un (2017), yapmış olduğu bu çalışma incelendiğinde atılan gollerin; %29,63'ünde 4, %21,30'unda 2, %18,52'sinde 3, %14,81'inde futbolcunun kendi çabasıyla, %10,19'unda 1, %2,78'inde ise 5 ve daha futbolcunun top ile temas ettiği tespit edilmiştir.

Alibeyoğulları (2016), Euro 2016 Avrupa Futbol Şampiyonasında turnuvaya katılan takımlar tarafından turnuva boyunca atılmış olan goller üzerine bir çalışma yapmıştır. Alibeyoğulları'nın (2016) yapmış olduğu bu çalışma incelendiğinde Euro 2016 Avrupa Futbol Şampiyonasında atılan gollerin %31,71'inde 2, %17,07'sinde 3, %13,41'inde 4, %7,32'sinde 5, %9,76'sında 6, %2,44'ünde ise 7 ve üzeri oyuncunun top ile temas ettiği tespit edilmiştir.

Güneri (2014), Euro 2012 Avrupa Futbol Şampiyonasında turnuvaya katılan takımlar tarafından turnuva boyunca atılmış olan goller üzerine bir çalışma yapmıştır. Güneri'nin (2014) yapmış olduğu bu çalışma incelendiğinde Euro 2012 Avrupa Futbol Şampiyonasında atılan gollerin; %25,00'inde 4-5, %22,36'sinde 1, %18,42'sinde 2-3, %17,10'unda 6-7 ve %6,57'sinde 8'den fazla futbolcunun top ile temas ettiği tespit edilmiştir.

Tokul (2017), Alibeyoğulları (2016) ve Güneri'nin (2014), yapmış oldukları çalışmalar sonucunda elde etmiş oldukları bulgular yapmış olduğumuz çalışma ile farklılık göstermektedir. Yapılan çalışmalar incelendiğinde geliştirilen ataklar sonucunda gol atılabilmesi için 1-3 arasında futbolcunun topla temas etmesi gerekmektedir. Topla buluşan futbolcu sayısının 3'den daha fazla olması durumunda geliştirilen atağın gol olma ihtimalinin düşük olduğu tespit edilmiştir.

Yapılan frekans analizi sonuçları incelendiğinde Euro 2020 Avrupa Futbol Şampiyonasında gol atan oyuncuların genellikle oynadığı pozisyonlara bakıldığında atılan gollerin; %38,0'i forvet, %49,9'u orta saha, %9,1'i defans ve %2,8'i ise kaleci pozisyonlarında oynayan futbolcular tarafından atıldığı tespit edilmiştir.

Alibeyoğulları (2016), Euro 2016 Avrupa Futbol Şampiyonasında turnuvaya katılan takımlar tarafından turnuva boyunca atılmış olan goller üzerine bir çalışma yapmıştır. Alibeyoğulları'nın (2016) yapmış olduğu bu çalışma incelendiğinde Euro 2016 Avrupa Futbol Şampiyonasında gol atan oyuncuların; %11,43'ünün defans, %37,14'ünün orta saha ve %51,43'ünün ise forvet pozisyonlarında oynayan futbolcular tarafından atıldığı tespit edilmiştir.

Durlik ve Bieniek (2014), 2014 yılında İngiltere Premier Liginde atılmış olan goller üzerine bir çalışma yapmıştır. Durlik ve Bieniek'in (2014), yapmış olduğu bu çalışma incelendiğinde İngiltere Premier Liginde toplam 942 golün yarısına yakınına hücum,

%18,6'sının orta saha, %11,1'inin sağ, %10,4'ünün sol kanat ve %10,7'sinin ise defans pozisyonlarında oynayan futbolcular tarafından atıldığı tespit edilmiştir.

Arıkan (2009), 1998 FIFA Dünya Kupası'nda turnuvaya katılan takımlar tarafından turnuva boyunca atılmış olan goller üzerine bir çalışma yapmıştır. Arıkan'ın (2009), yapmış olduğu bu çalışma incelendiğinde 1998 FIFA Dünya Kupası'nda gol atan oyuncuların; %55'i forvet, %35,1'i orta saha ve %7,0'si ise defans pozisyonlarında oynayan futbolcular tarafından atıldığı tespit edilmiştir.

İmamoğlu, Çebi, Kılıcığıl, (2006), 2006 FIFA Dünya Futbol Kupasındaki gollerin teknik ve taktik kriterlere göre analizi üzerine bir çalışma yapmıştır. İmamoğlu, Çebi, Kılıcığıl'in (2006), yapmış olduğu bu çalışma incelendiğinde 2006 FIFA Dünya Futbol Kupası'nda gol atan oyuncuların; %9,1'nin defans, %31,5'nin orta saha ve %59,4'ünün ise forvet pozisyonlarında oynayan futbolcular tarafından atıldığı tespit edilmiştir.

Busert (2001), 2000 Avrupa Futbol Şampiyonasında turnuvaya katılan takımlar tarafından turnuva boyunca atılmış olan goller üzerine bir çalışma yapmıştır. Busert'in (2001), yapmış olduğu bu çalışma incelendiğinde 2000 Avrupa Futbol Şampiyonasında gol atan oyuncuların %55'i forvet, %40'ı orta saha ve %5'i ise defans pozisyonlarında oynayan futbolcular tarafından atıldığı tespit edilmiştir.

Alibeyoğulları (2016), Durlık ve Bieniek (2014), Arıkan (2009), İmamoğlu, Çebi, Kılıcığıl, (2006) ve Busert'in (2001), yapmış oldukları çalışmalar sonucunda elde etmiş oldukları bulgular yapmış olduğumuz çalışma ile farklılık göstermektedir. Yapılan çalışmalar incelendiğinde gol atan oyuncuların en fazla forvet pozisyonlarında oynadığı görülürken, bizim yaptığımız çalışmada ise gol atan oyuncuların en fazla orta saha pozisyonunda oynayan futbolcular tarafından atıldığı görülmektedir. Bu durum bu turnuvada hücum oyuncularının gol yollarında etkisiz kaldığını gösterirken, orta saha oyuncularının ise gol yollarında daha etkili olduklarını göstermektedir.

Yapılan frekans analizi sonuçları incelendiğinde Euro 2020 Avrupa Futbol Şampiyonasında atılan gollerdeki asist biçimlerine bakıldığında gollerin %42,3'nün pas, %31,7'sinin asist olmadan atılan gol, %25,4'ünün orta, %0,7'sinin rakipteki topa müdahale şeklinde atıldığı tespit edilmiştir.

Yapılan frekans analizi sonuçları incelendiğinde Euro 2020 Avrupa Futbol Şampiyonasında atılan gollerdeki gol pası veren oyuncuların genellikle oynadığı pozisyonlarına bakıldığında gollerin 31,7'sinin asist olmadan gerçekleştiği tespit edilmiştir.

Ayrıca gol pası verenlerin 12,0'sinin forvet, %45,8'inin orta saha ve %10,5'inin ise defans pozisyonunda oynayan futbolcular tarafından verildiği tespit edilmiştir.

Alibeyoğulları (2016), Euro 2016 Avrupa Futbol Şampiyonasında turnuvaya katılan takımlar tarafından turnuva boyunca atılmış olan goller üzerine bir çalışma yapmıştır. Alibeyoğulları'nın (2016), yapmış olduğu bu çalışma incelendiğinde Euro 2016 Avrupa Futbol Şampiyonasında asist yapan oyuncuların; %19,51'inin defans, %59,76'sının orta saha, %20,73'ünün ise forvet pozisyonunda oynayan oyuncular olduğu görülmektedir.

Avrupa Futbol Şampiyonasında yapılan son iki turnuva incelendiğinde en fazla gol pası veren oyuncuların orta saha pozisyonunda oynayan oyuncular olduğu görülmektedir. Alibeyoğulları'nın (2016), yapmış olduğu çalışma sonucu elde etmiş olduğu bulgularda yapmış olduğumuz çalışmayı destekler niteliktedir. Bu durum, her iki turnuvada oynayan orta saha oyuncularının hücumda etkin olduklarını ve orta saha oyuncularının gol pozisyonu yaratma konusunda etkin rol oynadıklarını kanıtlar niteliktedir. Yapılan frekans analizi sonuçları incelendiğinde Euro 2020 Avrupa Futbol Şampiyonasında atılan gollerden önce bölgelerde gerçekleştirilen aksiyon sayılarına bakıldığında top ile gerçekleştirilen aksiyonların %18,2'sinin soldan, %60,3'unun ortadan, %21,5'inin ise sağdan yapıldığı tespit edilmiştir.

KAYNAKLAR

- Alibeyoğulları, C. (2018). Euro 2016 Avrupa Futbol Şampiyonası'nda Atılan Gollerin Teknik Analizi, Yüksek Lisans Tezi. Kütahya: Kütahya Dumlupınar Üniversitesi.
- Arıkan, İ. N. (2009). FIFA 2006 Dünya Kupasında Çeyrek Final, Yarı Final ve Final Oynayan Futbol Takımlarının Hücum Organizasyonlarının İncelenmesi ve Maç Sonuçlarına Etkileri. Yüksek Lisans Tezi. İzmir: Ege Üniversitesi.
- Armatas, V., & Yiannakos, A. (2010). Analysis and Evaluation of Goals Scored in 2006 World Cup. *Journal of Sport & Health Research*, 2, 119-128.
- Busert, S. (2001). Quantitative Analyse der Torerfolge Während der Fussball-Europameisterschaft 2000 und Daraus Resultierende Trainingspraktische Konsequenzen. Köln: Diplomarbeit der Deutschen Sporthochschule Köln.
- Carey, D., Smith, G., & Smith, D. (2001). Footedness in World Soccer an Analysis of France 98. *Journal of Sports Sciences*, 19, 855-864.

- Çakıroğlu, M. (2005). Türkiye Süper Ligi Futbol Maçların Uygulanan Hücum Organizasyonlarının Karşılaştırmalı Analizi ve Maç Sonuçlarına Etkisinin İncelenmesi. Doktora Tezi. İstanbul: Marmara Üniversitesi.
- Durlık, K., & Bieniek, P. (2014). Analysis of Goals and Assists Diversity in English Premier League. *Journal of Health Sciences*,4(05), 047-056.
- Eniseler, N., & Egesoy, H. (1995). Analysis of Goals Scored by the Teams in the Turkish Professional Soccer Leagues and Comparing them According to League Levels. Dept. Of Physical Education. Turkey: Celal Bayar University.
- Güneri, Ş. (2014), 2012 Avrupa Futbol Şampiyonasında Atılan Gollerin Teknik Taktik Analizi", Yüksek Lisans Tezi. Kocaeli: Kocaeli Üniversitesi.
- İmamoğlu, O., Çebi , M., & Kılıçgil , E. (2007). 2006 FIFA Dünya Futbol Kupasındaki Gollerin Teknik ve Taktik Kriterlere Göre Analizi. *Spor Bilimleri Dergisi*, V (4), 157-165.
- Işık, O. (1999). 1996 Avrupa Futbol Şampiyonası Gol Analizleri ve Türk Milli Takımının İkili Mücadele-Pas Analizleri. Yüksek Lisans Tezi. Edirne: Trakya Üniversitesi.
- Işık, O., Toksöz, I., Çakıroğlu, M., 2000 Avrupa Futbol Şampiyonası Gollerin Analizleri, 2. Futbol ve Bilim Kongresi, 16-18 Ekim 2001, s.27, İzmir, 2001.
- Leite, S. (2013). Analysis of Goals in Soccer World Cups and the Determination of the Critical Phase of the Game. *Facta Universitatis-Series: Physical Education and Sport*,11(3), 247-253.
- Loy, R. (1995). Systematische Spielbeobachtung im Fußball. In *Leistungs-sport*,25(3), 15-20.
- Mitrotasios, M., & Armatas, V. (2014). Analysis of Goal Scoring Patterns in the 2012 European Football Championship. *The Sport Journal*, U.S. Sports Academy, January, 1-11.
- Tenga, A., & Ronglan, T. L. (2010). Effect of Playing Tactics on Goal Scoring in Norwegian Professional Soccer. *Journal of Sports Sciences* 28:3, 237-244.
- Tokul, E. (2017). 2016 Avrupa Futbol Şampiyonasında Atılan Gollerin ve Şutların Teknik ve Taktik Kriterler Açısından İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi. Muğla: Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi.